

Jak radzić sobie ze szkolną absencją? – Bezpieczeństwo w szkole

Grupa docelowa: Wychowawcy klas, pedagodzy, wicedyrektorzy

Temat spotkania i czas trwania	Najważniejsze problemy poruszane w czasie spotkania	Propozycje materiałów samokształceniowych	Planowane działania w sieci
1. Spotkanie organizacyjne. Integracja grupy (4 godz. dydaktyczne)	1. Analiza regulacji prawnych związanych z absencją szkolną, usprawiedliwianiem nieobecności, konsekwencjami nieuczęszczania do szkoły itp. 2. Wstępne rozpoznanie problemu. Dyskusja na następujące tematy: • dlaczego uczniowie opuszczają zajęcia szkolne? • jaką postawę wobec problemu prezentują rodzice? • jaką postawę wobec problemu prezentują nauczyciele? 3. Praca w grupach nad konkretnymi problemami związanymi z absencją uczniów, np. motywowanie uczniów, regulacje prawne, problem bezpieczeństwa w szkole.	Scenariusz spotkania z koordynatorem Fragmenty przykładowych statutów szkolnych dotyczące problemu absencji Literatura: • O. Bąk, A. Cieślik, A. Oleszkowicz, Sposób na wagary. Jak radzić sobie z absencją uczniów?, Difin, Warszawa 2010. • D. Heyne [i in.], Niechęć do szkoły: jak pomóc dziecku, które opuszcza lekcje i wagaruje, GWP, Gdańsk 2004. • Zjawisko niechęci wobec szkoły: studium empiryczne szkolnej absencji, pod red. B. Majerek, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2007. • M. Stamm, Absencja szkolna w Szwajcarii: przełamanie tabu, [w:] „Gazeta Szkolna” 36/2007. • Badania warszawskich gimnazjalistów : wagary, agresja, wykroczenia i substancje psychoaktywne, [w:] „Świat Problemów” 3/2010.	• Dyskusja na forum dotycząca wyboru tematu na kolejne zajęcia. • Wyszukiwanie w internecie inspiracji do rozmowy na temat problemu absencji szkolnej. • Wspólne tworzenie netografii, czyli zbioru linków do zasobów internetowych związanych z absencją szkolną. • Prezentacja doświadczeń z najtrudniejszymi przypadkami nieuczęszczania do szkoły. • Prezentacja efektywnych rozwiązań. • Wybór zaproszonego gościa na następne spotkanie, podczas którego zaprezentowane zostaną dane na temat uczęszczania do szkoły uczniów w poprzednim roku szkolnym.

2. Absencja – poszukiwanie źródeł problemu (4 godz. dydaktyczne)	1. Analiza uczęszczania do szkoły uczniów wybranej placówki w poprzednim roku szkolnym – w formie raportu. Wnioski z monitorowania frekwencji w tej placówce. Analizę przedstawia zaproszony gość, pedagog szkolny lub wicedyrektor (przykład szkoły spoza naszego powiatu/ gminy). 2. Rozmowa i dyskusja z zaproszonym gościem. 3. Praca w grupach oraz dyskusja nad tematami: • przyczyny absencji, zdefiniowanie pojęcia i nazwanie problemu (powody, liczby, etc.); • wewnętrzne i pozaszkolne przyczyny absencji; • konsekwencje absencji; • najważniejsze obszary problemowe.	Scenariusz spotkania z koordynatorem Raport z analizy uczęszczania do szkoły uczniów Literatura: Jak wyżej.	• Jak wyżej oraz wymiana materiałów na temat sposobów radzenia sobie z uczniami opuszczającymi zajęcia lekcyjne. • Dyskusja na forum na temat źródeł szkolnej absencji.
3. Diagnoza wewnątrzszkolnych przyczyn absencji (4 godz. dydaktyczne)	1. Praca indywidualna lub w parach: • analiza regulacji wewnątrzszkolnych dotyczących absencji w szkole; • jakie obszary szkolnej codzienności mogą podnosić współczynnik absencji? 2. Prezentacja efektów analizy. 3. Praca w grupach: wypracowanie narzędzi do diagnozy zjawiska absencji wg pomysłu poszczególnych grup. 4. Przygotowanie uczestników sieci do innych niż ankietowe badań absencji, np. fokus, wywiad, rozmowa.	Scenariusz spotkania z koordynatorem Literatura: Jak wyżej.	• Dyskusja na forum na temat wewnątrzszkolnych przyczyn absencji. • Porównywanie różnych zapisów wewnątrzszkolnych regulacji dotyczących absencji. • Prezentacja na forum eksperta, który poprowadzi warsztaty podczas następnego spotkania. • Każdy z uczestników sieci dokonuje własnej analizy frekwencji uczniów swojej szkoły i/ lub klasy. Zamieszcza ten materiał na forum i przesyła ekspertowi prowadzącemu warsztaty na następnym spotkaniu.

4. Jak przygotować zmianę? (4 godz. dydaktyczne)	1. Warsztaty – „Jak wprowadzić zmianę?,” prowadzone przez zaproszonego eksperta: • podsumowanie przez eksperta analiz poszczególnych uczestników sieci – zdefiniowanie wewnątrzszkolnych obszarów do zmiany; • jak przygotować do zmiany w szkole: radę pedagogiczną, uczniów, rodziców, pracowników obsługi i administracji? • wypracowanie scenariuszy spotkań z ww. grupami szkolnej społeczności; • jak skutecznie przeprowadzić ewaluację procesu zmiany? 2. W ramach warsztatów: wspólne propozycje zmian (lub nowych rozwiązań) w odniesieniu do szkolnych przepisów dotyczących absencji (na bazie analizy regulacji wewnątrzszkolnych ze spotkania nr 3). 3. Spotkanie z prawnikiem: omówienie wcześniej zamówionej opinii prawnej poświęconej możliwym do zastosowania rozwiązaniom antyabsencyjnym. 4. Dyskusja z prawnikiem.	Scenariusz spotkania z koordynatorem Pozycje zaproponowane przez eksperta Opinia prawna przygotowana przez prawnika, poświęcona możliwym do zastosowania rozwiązaniom antyabsencyjnym.	• Dyskusja na forum o warsztatach z ekspertem. • Wymiana poglądów na temat rozmaitych przypadków absencji występujących w szkole. Jak sobie z nimi radzić? • Wyszukiwanie w internecie informacji o ciekawych programach antyabsencyjnych czy interesujących sposobach radzenia sobie z absencją. • Dyskusja na forum na temat przedstawionej opinii prawnej.
5. Przykłady dobrych praktyk. Podsumowanie pracy w ramach sieci (4 godz. dydaktyczne)	1. Analiza SWOT pozyskanych lub wyszukanych w internecie programów antyabsencyjnych, realizowanych w różnych szkołach. 2. Prezentacja i szczegółowe omówienie najlepszych programów i rozwiązań antyabsencyjnych. 3. Dyskusja po każdej prezentacji, wskazanie elementów danego programu, które można zrealizować w szkołach uczestników sieci. 4. Ewaluacja pracy w ramach sieci.	Scenariusz spotkania z koordynatorem Strony internetowe: • www.szkolnictwo.pl • www.edukacja.edux.pl • www.zsokszow.internetdsl.pl • www.zpomilki.pl	• Stworzenie banku dobrych praktyk i pomysłów powstałych lub zrealizowanych w ramach sieci. • Publikacja wyników ewaluacji pracy sieci. • Rozmowa o przyszłości i planowanie dalszych działań. • Dyskusja na forum na temat warsztatów.